

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Tria certa, paragraph. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Virtualiter ergo res illa pignus est tu-
um: quoniam ergo num. preceden-
te, ex ipsa communi sententia, con-
sentiente eodem De Lugo, actuale pi-
gnus tui debitoris retinere potuisti, sic
& hoc veluti pignus virtuale, quod
actuali æquivalet, poteris retinere.

f Homobonus, Fern. Tann. & ex parte
Comitol. quos citat sequiturque Dian.
p. 3. tr. 5. ref. 10. & p. 7. tr. 10. ref.
28. g De Lugo dec. 16. sec. 6. num.
127. h Hanc rationem affert Fernus apud
Dian. p. 3. tr. miscell. 5. ref. 10. i sup.
lib. 1. in dec. c. 3. §. 7. v. compensatio.

Quodnam debitum ex multis sol-
vatur per primam compensationem,
alibi dixi: alibi etiam de compen-
satione in l Missis, & de juramento no-
lendi uti compensatione, m dispu-
tavimus, &c.

1 lib. 3. de sac. Missae c. 1. §. 3. à nu.
102. m sup. lib. 3. in dec. c. 2. §. 5. à
num. 34.

CAPUT SEXTVM.

An extremè vel graviter indigenti li-
cet furari?

1. Q Vid sit extremè, quid gravi-
ter, quid communiter indi-
gente, satis explicuimus in su-
perioribus, & quæ omnino sunt re-
colenda, ut etiam, quæ sint bona ne-
cessaria ad vitam, quæ ad statum, quæ
superflua.

a sup. lib. 3. c. 1. §. 1. n. 13.

Quibus habitis, tria pro certis ten-
ti ab omnibus puto, tria esse contro-
versa.

§. I.

Tria certa.

1. C Ertum est primò, extreme in-
digentem posse quodlibet sur-
ripere, quod sit necessarium
ad extremam indigentiam sublevan-
dam. Ratio communis est, quia res
temporales sunt à Deo datæ, ut vita
omnium rerum temporalium nobis
issima conservetur: quod vitæ con-
servanda ius cum nemo à se abdicare
potuerit, per rerum divisionem jure
Gentium introductam, fit, ut in ea ne-
cessitate, omnia sint communia, nec
illorum dominus possit sine peccato
ejus speciei, quam mox §. 2. à nu. 4.
decernam, impedire: imo si impedi-
ret, posset cum moderamine inculpa-
ta tutelæ ab indigenti occidi. Si tamen
sit, qui probabiliter indigentem sub-
levet, vel ipse exercendo artem suam
sibi succurrere possit, non peccabis b
impediendo, vel non dando, & ipse
si à te sumeret, fur esset & latro, quia in
his circumstantijs non est in necessi-
tate.

b Castrop. to. 1. tr. 6. d. 2. de char.
p. 2. n. 4.

2. Certum mihi est secundò, idem
c esse dicendum in valde gravi ne-
cessitate, quod in extrema: Ratio est,
quia pari modo naturæ inditum est,
ut gravem necessitatem, quæ facile
vergit ad extremam, à se quisque, quo-
quo modo potest, avertat.

c Idem n. 13. & p. 9. n. 5. Leff. lib. 2.
c. 12. nu. 71. Vafq. alijq. quos referit De
Lugo

O o 3

Lugo l. c. sec. 7. num. 153. contra Turr.
A. Cajet. ab eodem relatos. Dicast. li. 2.
de iust. tr. 2. d. 9. dub. 9. nu. 256. alio
citans.

Extremè, an à graviter indigente
licite surripiat?

3. Vnum pro utrisque his certis ad-
verto, à proximo extremè, vel gravi-
ter indigente te extremè item indigen-
tem non posse illud surripere, quod
indigentiam sublevet, nec te indigen-
tem graviter ab graviter indigente:
ratio communis est, quia tunc sine
controversia melior est conditio possi-
dantis, atque adeo habet potius jus ut-
tendi rebus suis, ne pereat, vel ne ca-
dat ex gravi ad extremam.

An, posito, quod surripueris, ob-
ligeris in pari necessitate restituere, alia
est quæstio, alibi, Deo dante, decidenda.

3. Certum est tertio, sicuti potest
indigens in prædictis casibus pro se
surripere, sicutiam alium pro ipso sur-
ripere in ijsdem casibus posse, si is ali-
us non habeat, unde possit de suo in-
digentem sublevare. Ratio est, quia
tunc is surripit, nomine indigentis, &
ut ejus instrumentum: sed si is habeat,
unde possit de suo, non vulgaris est
difficultas: verum quia non est ad-
modum frequens, & nimis prolixas
exposit distinctiones, satis est, eam vi-
dere apud Bonacinam, d. Vasquez, e
Delugo, f

d Bonac. q. 2. de ref. in particul. q.
3. p. 3. n. 8. e Vasq. c. 2. de eleem. dub.
7. 2. 3. f De Lugo de iust. to. 1. d. 16.
fol. 7. a. n. 173.

1. P rimum quod controvertitur
est; an extreme indigens possit
rem sibi necessariam surripere
à graviter re eadem indigente? Respon-
deo: aliqui a absolute negant: ali-
qui b absolute concedunt: verum neu-
tri sine sequenti distinctione sunt reci-
piendi. Si enim graviter c proxim-
us hic indiget illa re, ad conservan-
da ea bona, quæ ipsi sunt necessaria
simpliciter, ad suum statum ita con-
servandum, ut sine illa in valde gravia
mala prolaberetur, non potest extremè
indigens ea surripere, nec proximus
prædictus obligatur dare. At si gra-
viter indiget illa re ad conservanda
sua ea bona, quæ non sunt simpliciter
ita necessaria, ut sine illis in valde gravia
mala incurreret, potest extremè
indigens ea surripere, & proxim-
us prædictus dare obligabitur. Ratio est,
quia posteriore casu
vere ipsi non imminet grave ma-
lum; at in casu posteriore mala illa
tam gravia moraliter ipsi morti
quiparantur: & aliquando sane acci-
dit, ut eligeret quis potius mori, quæ
gravia illa sufferre: imo supra d' at-
tulimus Doctores docentes, non so-
lum graviter indigentem, sed nec eti-
am divitem obligari, magnis expen-
sis, & extraordinarijs medijs extremè
perilicitanti in vita succurrere; qui lo-
cus est omnino relegendus.

a Regella, S. Anton. alijz apud Sanch,
mox citandum. b Sanch. in conf. lib. 1.
c. S. dub. S. n. 28.

e Coniunct.

§. II.

Tria Controversæ.

